



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/428/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

392/2011. (XII. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos ¹2011. július 26-án előterjesztett előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2011. december 20-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos postai úton terjesztette elő a Testületnél panaszát, amelyben az alábbiakat adja elő.

2011. július 20-án 16 óra 30 perckor előállították a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) kerületi Rendőrkapitányságon. Előállítása során a panaszos jelezte az ügyeletes tisztnak, továbbá a fogdán szolgálatot teljesítő rendőrnek, hogy szívbeteg, rosszul érzi magát, és szüksége van a gyógyszereire. Kérte ezért, hogy az élettársát a fogvatartásáról értesítsék.

A panaszos élettársa 18 óra körüli időben érkezett meg a kapitányságra, magával vitte a panaszos gyógyszereit, az ügyeletes tiszt és a szolgálatban lévő rendőrök azonban kinevették,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

amikor elmondta a panaszos betegségét, és el is akarták küldeni, végül hosszas könyörgés után átvették tőle a gyógyszereket.

A panaszos 19 óra 35 perckor vette át az őrizetbe vételét elrendelő határozatot, ekkor ismét jelezte, hogy rosszul érzi magát. Erre azt a választ kapta, hogy hamarosan átszállítják a Gy. utcába, addig bírja ki. Közvetlenül az átszállítás kezdete előtt kapta meg végül a gyógyszereit, azokat át is vetették vele, arra azonban már nem kapott lehetőséget, hogy bevegye azokat.

A Gy. utcába az orvosi vizsgálat következtében már nem fogadták be, mert olyan rossz egészségi állapotban volt, hogy az orvos a János Kórházba utalta. Ott a szükséges vizsgálatok elvégzése után azonnal az intenzív osztályra vitték, és csak másnapra került olyan állapotba, hogy át tudták szállítani az állandó kezelését végző kórházba. Itt a panaszos műtéten esett át, amelynek keretében mesterségesen megállították és újraindították a szívét.

A fentiek alapján kéri az előállítás idején szolgálatban volt rendőrök magatartásának vizsgálatát, és a vétkesek felelősségre vonását.

2) Az előadó testületi tag a panasz alapjául szolgáló ügy körülményeinek tisztázása érdekében 2011. augusztus 1-jén levélben fordult a panaszoshoz, és kérdéseket tett fel neki, valamint élettársának is a kifogásolt eseményekről.

A panaszos hozzátartozója a levelet 2011. augusztus 2-án kézhez vette, arra azonban a Testülethez válasz annak ellenére nem érkezett, hogy 2011. augusztus 31-én a panaszos telefonon jelezte, a kiegészítést a későbbiekben szándékában áll elküldeni.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez is. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A panaszossal szemben intézkedést foganatosító S. L. r. őrm. 2011. július 20-án készített jelentésében a következőket rögzítette.

2011. július 20-án 16 óra 30 perckor a panaszossal szemben az Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdés I. fordulata alapján igazoltatást, a 31. § (1) bekezdése szerint személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását és a 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján – aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki, azt a rendőr elfogja – előállítást hajtott végre. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmazott.

Az intézkedés alapjául szolgáló események leírásaként az eljáró rendőr előadta, hogy a panaszolt időben a repülőterre vezető úton állította meg egy közlekedési akció keretein belül azt a gépkocsit, amelyről utóbb kiderült, hogy a panaszos vezette. A rendőr a járművet és annak vezetőjét priorálta, aminek során kiderült, hogy a panaszos ellen a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság elfogatóparancsa alapján körözést rendeltek el magánokirat hamisítás miatt folyamatban lévő büntetőeljárás kapcsán. Ezt a rendőr közölte a panaszossal, elmondta

továbbá neki, hogy a fenti információ miatt elő fogja állítani. Ezután végrehajtotta a panaszos ruházatának átvizsgálását, amelynek keretében nem talált nála közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, és szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetésére utaló körülményt sem tárt fel. Végül beültette a panaszost a szolgálati gépkocsi hátsó ülésére, és a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra szállította. A kapitányságon a panaszost az ügyeletesnek 17 órakor sérülés- és panaszmentesen adta át.

A panaszos az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról tájékoztatást, az előállítás idejéről igazolást kapott. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban továbbá a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2.§ (8)-(9) bekezdései és a Rendőrség Fogdatszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. §-a alapján jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatást kapott.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a jelentésben megjelölt intézkedések végrehajtása jogszerű és szakszerű volt, a rendőri fellépés során nem sérült továbbá az arányosság követelménye sem.

2) S. L. r. őrm. 2011. augusztus 18-án készített jelentésében az általa korábban leírtakat az alábbiakkal egészítette ki.

A sérelmezett események idején egyenruhában látott el szolgálatot. Az intézkedés megkezdése előtt az Rtv. 20. §-ában foglaltaknak megfelelően közölte nevét és jelvéyszámát, továbbá tájékoztatta a panaszost arról, hogy közlekedési akció keretében vonták ellenőrzés alá. A rendőr utal arra is, hogy azonosító jelvénye és a névtáblája az öltözködési normának megfelelően, a láthatósági mellényre volt felhelyezve.

Miután a rendőr a nyilvántartások adatairól tájékoztatást kapott, közölte a panaszossal, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján az előállítására fog sor kerülni. A panaszos a közlést tudomásul vette, és együttműködő magatartást tanúsítva, a rendőri utasításoknak eleget téve beült a szolgálati gépkocsi jobb hátsó ülésére.

Az intézkedés végén a rendőr közölte a panaszossal, hogy az intézkedéssel szemben panasszal élhet.

3) Dr. J. I. r. ezredes, a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztályának vezetője a Testület megkeresésére válaszlevelet írt, ami a fent írtakon túl a következő releváns információkat tartalmazza.

Az intézkedő rendőr az intézkedés kezdetekor az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében rögzített követelményeket teljesítve a napszaknak megfelelően köszönt, közölte nevét és azonosító számát – amely jól látható módon a láthatósági mellényen is el volt helyezve –, valamint jelezte, hogy ellenőrzést fog végrehajtani. Miután a központ ügyeletesének visszajelzéséből kiderült, hogy a panaszos ellen elfogatóparancsot adtak ki, a rendőr a panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján a helyszínen elfogta, és közölte vele, hogy előállítja a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra. Ezt követően átvizsgálta a panaszos ruházatát, majd tájékoztatta a panasztételi lehetőségekről. Mivel a panaszos mindvégig udvarias és együttműködő magatartást tanúsított, kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor.

4) Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Körözési Információs Rendszer adatai szerint a panaszos ellen a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság határozatában foglalt elfogatóparancs alapján – magánokirat-hamisítás miatt folyó büntetőeljárásban – körözést adtak ki 2011. január 24-én. Az utasítás szerint a panaszost elfogásakor őrizetbe kell venni, és 72 órán belül elő kell állítani a bíróságra.

5) A panaszos 2011. július 20-án 16 óra 45 perckor, a Nyilatkozat elnevezésű dokumentum aláírásával elismerte, hogy az előállító helyiségbe történt befogadáskor anyanyelvén tájékoztatást kapott jogairól, kötelezettségeiről és jogorvoslati lehetőségeiről.

Az iraton egészségügyi állapotból adódó különleges igényként jelezte a panaszos, hogy szívritmuszavarban szenved, 19 és 20 óra között kell bevennie az esti gyógyszeradagját. Vallásgyakorláshoz kapcsolódó igényként pedig feltüntette, hogy muzulmán vallású. Kijelentette, hogy nem dohányzik, és megjelölte azon hozzátartozójának a nevét és a telefonszámát, akinek a kiértesítését kérte. A kérést a rendőr aláírásával tudomásul vette. Úgy nyilatkozott továbbá a panaszos, hogy 5 órát meghaladó fogvatartás esetére nem kér élelmet.

6) Egy további dokumentumon a rendőrség a panaszost 16 óra 45 perckor arról is nyilatkoztatta, hogy a jogi képviselő lehetőségével kapcsolatos tájékoztatást megkapta-e, és élni kíván-e a jogi képviselő lehetőségével. A panaszos ezzel a lehetőséggel nem kívánt élni.

7) A letéti jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszos tárgyait 16 óra 45 perckor letétezték, és azokat 19 óra 25 perckor kapta vissza.

8) A fogvatartott részére érkezett küldeményről kiállított nyilvántartó lap tanúsága szerint az a személy, akinek a panaszos a kiértesítését kérte, ruhákat, illatszereket, élelmiszert és négyféle gyógyszert vitt a panaszosnak. Az átadás időpontját a dokumentum nem rögzíti.

9) Az őrizetbe vétel elrendeléséről szóló határozat szerint a panaszos őrizetének kezdő időpontja 2011. július 20-án 16 óra 30 perc, lejáratá pedig legkésőbb 2011. július 23-án 16 óra. A határozatot a panaszossal 2011. július 20-án 19 óra 35 perckor közölték.

A határozat rögzíti, hogy a panaszos által megjelölt hozzátartozó értesítése 2011. július 20-án 17 óra 16 perckor megtörtént.

10) Dr. Gy. T. r. alezredes, a BRFK X. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője átkísérési utasítást adott ki arról, hogy az őrizetben lévő panaszost a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságról a BRFK Gy. utcai fogdába szállítsák át. A kísérés idejére bilincs és vezetősíj alkalmazásáról rendelkezett.

11) Dr. K. S. r. őrnagy, a Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet Bűnügyi Orvosi és Kriminálpszichológiai Osztály vezetője 2011. augusztus 15-én kelt levelében arról nyújt tájékoztatást, hogy a panaszost 2011. július 20-án 20 óra 5 perckor szállították a Gy. utcai fogdaorvosi rendelőbe fogdaorvosi vizsgálatra. Az ügyeletes fogdaorvos a vizsgálat alapján a panaszost nem fogadta be, „rendőrségi fogdán nem elhelyezhető” vélemény mellett a Szent János Kórház Belgyógyászati Osztályára utalta.

12) Dr. Gy. T.r. alezredes, a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság megbízott vezetője 2011. augusztus 13-án kelt levelében az alábbiakat közli.

Mivel a panaszost az intézkedés keretében a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály munkatársai fogták el, a kapitányságvezető nem tudta megállapítani, hogy fellépésük megfelelt-e az Rtv. 20. §-ában foglalt követelményeknek.

A panaszost a kerületi kapitányságon az előállító helységben helyezték el, és elrendelték őrizetbe vételét. Az esettel kapcsolatban T. Zs. r. szds. – aki azon a napon ügyletes tiszti feladatokat látott el – elmondta, hogy a panaszos élettársát 17 óra 30 perc körül sikeresen kiértésítették. A panaszos nem kért orvosi ellátást, nem jelezte, hogy bármilyen egészségügyi panasza lenne, ezért a kapitányságon nem vizsgálta meg orvos. Az élettársa a kiértésítést követően bevitte a panaszos gyógyszerét a kapitányságra, valamint részére egyéb ruházati cikkeket is átadott, amit a fogvatartással összefüggő iratokban dokumentáltak. A panaszos élettársa és a rendőrök között nyugodt, kulturált hangvételben zajlott le a beszélgetés.

A gyógyszereket a rendőrök 18 órakor vették át, azt azonban nem adták oda a panaszosnak, mivel azokat csak orvos jelenlétében vehette be. Nem jelezte továbbá a panaszos, hogy rosszul érezné magát, és a gyógyszerekre szüksége lenne, csupán annyit mondott, hogy 19 és 20 óra között ráér bevenni a tablettákat.

A panaszost 19 óra 25 perckor szállították át a Gy. utcai fogdába, ahol a befogadás során végzett orvosi vizsgálat után a fogdaorvos a Szent János Kórházba küldte tovább kivizsgálásra. A kivizsgálást végző orvos közölte, hogy a panaszosnak folyamatos kórházi kezelésre van szüksége, ezért tárgyalásra nem szállítható.

A Gy. utcába történő átszállítás során a panaszossal szemben bilincs és vezetősíj kényszerítő eszközök alkalmazására került sor.

III.

1) A Testület a panasz eljárás keretében mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy hatásköri szabályai alapján mely panaszosi sérelmek vizsgálatát végezheti el.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Ugyanezen törvényhely (3) bekezdése szerint a panasz meghatalmazott útján is előterjeszhető.

E rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A fentiekből következik, hogy a Testületnek főszabály szerint nem áll módjában felügyeletet gyakorolni a rendőrség azon tevékenysége felett, amelyet nem az Rtv., hanem más jogszabály, így a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) alapján végez. Márpedig jelen ügyben a rendelkezésre bocsátott iratokból megállapíthatóvá vált, hogy a panaszost – előállítását követően – a Be. 126-128. §-ainak rendelkezése alapján őrizetbe vették. Az intézkedés kezdő időpontja – figyelemmel a Be. 126. §-ának (5) bekezdésében foglalt azon rendelkezésre, miszerint a terheltnek az őrizetbe vétel elrendelését megelőző hatósági fogva tartását az őrizet tartamába be kell számítani – 16 óra 30 perc volt, és az elrendelő határozat tartalmát a panaszossal 19 óra 35 perckor közölték.

Az azonban, hogy az őrizetet a Be. szabályozza, nem jelenti azt, hogy minden az őrizet idején végzett rendőri tevékenység, vagy elkövetett mulasztás ki lenne vonva a Testület hatásköre alól. A fogvatartottakkal kapcsolatos alapvető rendelkezéseket az Rtv. 18. §-a tartalmazza, amely a Testület hatáskörébe tartozó IV. fejezetben található. A 97. § (1) bekezdés h) pontja úgy rendelkezik, hogy az Rtv. értelmében fogvatartottnak minősül, akit „törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett).” Egyértelmű tehát, hogy az őrizetésekre is vonatkoznak a IV. fejezetben található 18. §-ban foglaltak, így azok betartását a Testület az Rtv. 92. §-a alapján vizsgálhatja, illetve vizsgálni köteles.

Ezen megfontolásból a Testület megállapította hatáskörét a panaszosnak az Rtv. 18. §-a alá vonható panaszai tekintetében függetlenül attól, hogy azok az őrizet elrendelését megelőzően, vagy azt követően bekövetkező eseményekre vonatkoznak.

b) A panaszos előadása szerint az ügyeletes tiszt és a szolgálatban lévő rendőrök kinevették az élettársát, amikor elmondta nekik a panaszos betegségét, és először el is akarták küldeni, csak hosszas könyörgés után vették át tőle a gyógyszereket.

Az Rtv. fent utalt – 92. § (1) és (3) bekezdésében rögzített – rendelkezése alapján a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az a személy kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés közvetlenül érintett.

A Testület ezért a panaszos előadása alapján nem vizsgálhatta, hogy a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon a rendőrök az élettársával szemben milyen magatartást tanúsítottak. A Testület erre 2011. augusztus 1-jén küldött levelében felhívta a panaszos figyelmét, és kérte, hogy az élettárs a sérelmezett eseményekről aláírásával ellátott nyilatkozatot bocsásson a Testület rendelkezésére. A Testület felhívására válaszevél nem érkezett.

A Testület ezért a panasz azon részét, amely a panaszos élettársával szemben tanúsított rendőri magatartást kifogásolja, hatáskör hiányában nem vizsgálhatta.

c) A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok ismeretében – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket alapul véve – a Testület vizsgálata tárgyává tette ugyanakkor azt, hogy a rendőrök a panaszos előállítása során kellő mértékben eleget tettek-e a fogvatartott egészségének megőrzéséhez kapcsolódó jogszabályi kötelezettségeiknek.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a panaszolt intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 54. §-ának (1) bekezdésben rögzített emberi méltósághoz való jogból levezethető egészséghez való alapvető jogát.

2) A panaszos előadása szerint 2011. július 20-án 16 óra 30 perckor állították elő a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra, ahol jelezte az ügyeletes tisztnak, továbbá a fogdán szolgálatot teljesítő rendőrnek, hogy szívbeteg, rosszul érzi magát, és szüksége van a gyógyszereire, kérte továbbá, hogy az élettársát értesítsék a fogvatartásáról. A panaszos élettársa 18 óra körüli időben meg is érkezett a kapitányságra, és magával vitte a panaszos gyógyszereit. 19 óra 35 perckor, amikor a panaszos átvette át az őrizetbe vételét elrendelő határozatot, ismét jelezte, hogy rosszul érzi magát, arra azonban azt a választ kapta, hogy hamarosan átszállítják a Gy. utcába, addig bírja ki. Végül közvetlenül az átszállítás kezdete előtt kapta meg a gyógyszereit, azokat át is vetették vele, arra azonban már nem kapott lehetőséget, hogy bevegye azokat. A Gy. utcába az orvosi vizsgálat után már nem fogadták be, hanem kórházba szállították, mert olyan rossz egészségi állapotban volt.

Az Rtv. 18. §-ának (2) bekezdése értelmében a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 51. §-ának (3) bekezdése a törvény rendelkezéseit azzal egészíti ki, hogy az előállító helyiségben történő elhelyezéskor az előállított, elővezetett, visszatartott személyt nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.

A fenti rendelkezések ismeretében a Testület azt értékelte, hogy a panaszost előállító rendőrök kellő mértékben eleget tettek-e azon kötelezettségeiknek, amelyek a panaszos orvosi ellátásával és egészségének megőrzésével voltak kapcsolatosak.

A rendőrök előadása szerint a panaszost a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon az előállító helyiségben helyezték el, és elrendelték őrizetbe vételét. T. Zs. r. szds. – aki azon a napon ügyeletes tiszti feladatokat látott el – úgy nyilatkozott, hogy a panaszos élettársát 17 óra 30 perc körül sikeresen kiértesítették. A panaszos nem kért orvosi ellátást, nem jelezte, hogy bármilyen egészségügyi panaszja lenne, ezért a kapitányságon nem vizsgálta meg orvos. Az élettársa a kiértesítést követően bevitte a panaszos gyógyszerét a kapitányságra, valamint részére egyéb ruházati cikkeket is átadott, amit a fogvatartással összefüggő iratokban

dokumentáltak. A gyógyszereket a rendőrök 18 órakor vették át, azt azonban nem adták oda a panaszosnak, mivel azokat csak orvos jelenlétében vehette be. Nem jelezte továbbá a panaszos, hogy rosszul érezné magát, és a gyógyszerekre szüksége lenne, csupán annyit mondott, hogy 19 és 20 óra között ráér bevenni a tablettákat. Mindezek után, 19 óra 25 perckor a panaszost átszállították a Gy. utcai fogdába, ahol elvégezték az orvosi vizsgálatát.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok a rendőrök előadását több vonatkozásban is alátámasztják. A Nyilatkozat elnevezésű dokumentumon – amelyet 2011. július 20-án 16 óra 45 perckor töltött ki – a panaszos egyrészt megjelölte azon hozzátartozójának a nevét és a telefonszámát, akinek a kiértesítését kérte, másrészt pedig az egészségügyi állapotból adódó különleges igényként jelezte, hogy szívritmuszavarban szenved, ami miatt 19 és 20 óra között kell bevennie az esti gyógyszeradagját. Az őrizetbe vétel elrendeléséről szóló határozat szerint a panaszos által megjelölt hozzátartozó értesítése 2011. július 20-án 17 óra 16 perckor megtörtént. A fogvatartott részére érkezett küldeményről kiállított nyilvántartó lap tanúsága szerint az a személy, akinek a panaszos a kiértesítését kérte, ruhákat, illatszereket, élelmiszert és négyféle gyógyszert vitt a panaszosnak, az átadás időpontját azonban az irat nem rögzíti. A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetője a panaszos előállítását követően átkíséresi utasítást adott ki arról, hogy az őrizetben lévő panaszost a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságról a BRFK Gy. utcai fogdába szállítsák át.

A panasz két olyan momentumot tartalmaz, amellyel kapcsolatban a Testületnek vizsgálnia kellett az egészségügyi ellátás biztosítására vonatkozó rendőrségi kötelezettség teljesítését. A panaszos szerint ugyanis már előállításának kezdetén, 16 óra 30 perc körül mondta a rendőröknek, hogy nem érzi jól magát, majd az őrizetet elrendelő határozat átvételekor ismét jelezte rosszulletét, de nem kapott lehetőséget az időközben az élettársa által behozott gyógyszerek bevételére, azt mondták neki, hogy bírja ki a Gy. utcai befogadásig.

A Testület az első és a második jelzésre vonatkozó panasz vizsgálata során eltérő következtetésre jutott.

Az előállítás kezdete vonatkozásában a Testület elfogadta a rendőrség azon állítását, hogy a panaszos nem jelzett rosszulletet. A panaszos ugyanis a 16 óra 45 perckor kitöltött és aláírt nyilatkozaton nem jelezte, hogy aktuálisan rosszul lenne, vagy sürgősen gyógyszert igényelne, csupán annyit rögzített, hogy szívritmuszavara miatt 19 és 20 óra között kell bevennie az esti gyógyszeradagját. A rendőrök erre a jelzésre megfelelően reagáltak azáltal, hogy értesítették a panaszos által megjelölt hozzátartozót és átvették tőle a gyógyszereket, hiszen ily módon megtették a kellő intézkedéseket annak érdekében, hogy azokhoz a panaszos az általa jelzett időben hozzájuthasson. A panasz ezen részét a Testület ezért nem találta megalapozottnak, és megállapította, hogy a rendőrök eljárása megfelelt az Rtv. 18. §-ában foglalt követelményeknek.

Eltérő következtetésre jutott azonban a Testület a panasz második momentuma tekintetében. A panaszos állítása szerint 19 óra 35 perckor, az őrizetbe vételét elrendelő határozat átvételekor jelezte, hogy rosszul érzi magát, azonban azt a választ kapta, hogy hamarosan átszállítják a Gy. utcába, addig bírja ki. Közvetlenül az átszállítás kezdete előtt kapta meg a gyógyszereit, azokat át is vetették vele, arra azonban már nem kapott lehetőséget, hogy bevegye azokat. A rendőrség ezt cáfolta, azt állítva, hogy a panaszos az átszállítását megelőzően nem jelzett rosszulletet.

A panaszosnak a rosszullétére vonatkozó állítását alátámasztja az a tény, hogy alig fél órával az őrizetbe vételt elrendelő határozat átvétele után a Gy. utcai fogda orvosa már nem találta befogadhatónak, és azonnal kórházba utalta az állapota miatt (amelynek plauzibilis magyarázata a panaszos fogvatartása meghosszabbítását jelentő őrizetbe vételről szóló döntés kézhez vétele). Ez alapján a Testület elfogadhatónak találta azt a panaszosi állítást, hogy rosszulléte már a kerületi kapitányságon elkezdődött. Tekintettel a panaszos betegségének súlyosságára és életet veszélyeztető jellegére, életszerűtlen, hogy a panaszos ne jelezte volna az állapotát a rendőröknek. Ezzel összefüggésben ugyanakkor nem találta kizárhatónak a Testület, hogy a kapitányság munkatársai a közeli átszállításra való tekintettel már nem kívántak azzal foglalkozni, hogy orvost hívjanak (akinek jelenléte nélkül – a rendőrség saját közlése szerint – a panaszos nem is vehette volna be a gyógyszereit), és a panaszos által állított választ adták a panaszos jelzésére.

A Testület a panasz ezen része vonatkozásában ezért a panaszos állítását fogadta el döntésének alapjául, és megállapította, hogy a rendőrség azon mulasztással, hogy amikor a panaszos 19 óra 35 perckor jelezte rosszullétét, nem hívott azonnal orvost hozzá, és megkezdte átszállítását, megsértette a panaszos egészséghez való alapvető jogát.

Ezzel összefüggésben a Testület fel kívánja hívni a figyelmet arra is, hogy a panaszos átszállítását a rendőrség olyan időpontban hajtotta végre, amikor nem volt kizárható olyan körülmény – pl. közlekedési akadály – felmerülése, amelynek eredményeként a panaszos nem tudja az általa jelzett 19 és 20 óra közötti időpontban bevenni a gyógyszereit. Az iratok szerint az orvosi vizsgálata így is csak 20 óra után kezdődött meg a Gy. utcában, de egy, az átszállítás során bármilyen okból elszenvedett jelentősebb késedelem (a gyógyszerek bevitelének késedelme miatt) akkor is a panaszos állapotát, vagy akár életét veszélyeztető helyzethez vezethetett volna, ha a panaszos rosszulléte nem kezdődik meg már a kerületi kapitányságon. Ebből az okból a rendőrségnek az Rtv. 2. §-ában rögzített általános jogvédelmi kötelezettségéből következően a panaszos számára még az átszállítás előtt biztosítania kellett volna a gyógyszer bevitelének lehetőségét.

A Testület erre tekintettel akkor is megállapíthatónak találná az alapjogsértést, ha a tényállást teljes egészében a rendőrség verziója alapján állapította volna meg.

IV.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a rendőrség azon mulasztással, hogy amikor a panaszos 19 óra 35 perckor jelezte rosszullétét, nem hívott azonnal orvost hozzá, és megkezdte átszállítását, megsértette a panaszos egészséghez való alapvető jogát.

A Testület álláspontja szerint a megvalósult jogsértés a konkrét esetben elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolttá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2011. december 20.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉRSÜLET